

The background of the slide is a collage of autumn-themed items. In the top right corner, there are large, vibrant red and yellow flowers. Scattered throughout are several yellow and orange maple leaves. On the left side, a portion of a blue and white globe is visible. At the bottom, a stack of three books with red, green, and red covers lies horizontally. On the right side, there is a detailed illustration of a brass bell hanging from a stand, and below it, an ornate golden clock with a white face and black hands. The overall color palette is warm, dominated by yellows, oranges, and reds, with the blue of the globe providing a contrast.

*Урок української мови
в 6 класі:*

*«Прикметник: значення,
морфологічні ознаки,
синтаксична роль»*

Мета: поглибити знання учнів про прикметник як частину мови. Вдосконалювати їхні вміння розпізнавати прикметники в тексті, визначати їхні морфологічні ознаки, синтаксичну роль. Вчити дітей вживати прикметники у мовленні, сприяти збагаченню лексики учнів, розвивати зв'язне мовлення учнів, уміння застосовувати на практиці здобуті знання. Виховувати любов до природи.

Відгадай загадку:

*Хустина, клубок;
По хустині катається, людям
усміхається.*

*Голуба хустина, жовтий клубок;
По хустині катається, людям
усміхається.*

- *Прикметник*
дасть іменнику -
предмету
якусь його ознаку
чи прикмету...
Д.Білоус

Лінгвостилістичне спостереження

Текст №1. Ромашка.

У храмі, вся переплетена
нитями сонця, на
стебельці росла цариця
– ромашка. Це, мабуть,
була квіточка і з
нахилоною набік в
пелюстках голівкою, ще
зверху прикріплена
росинкою.

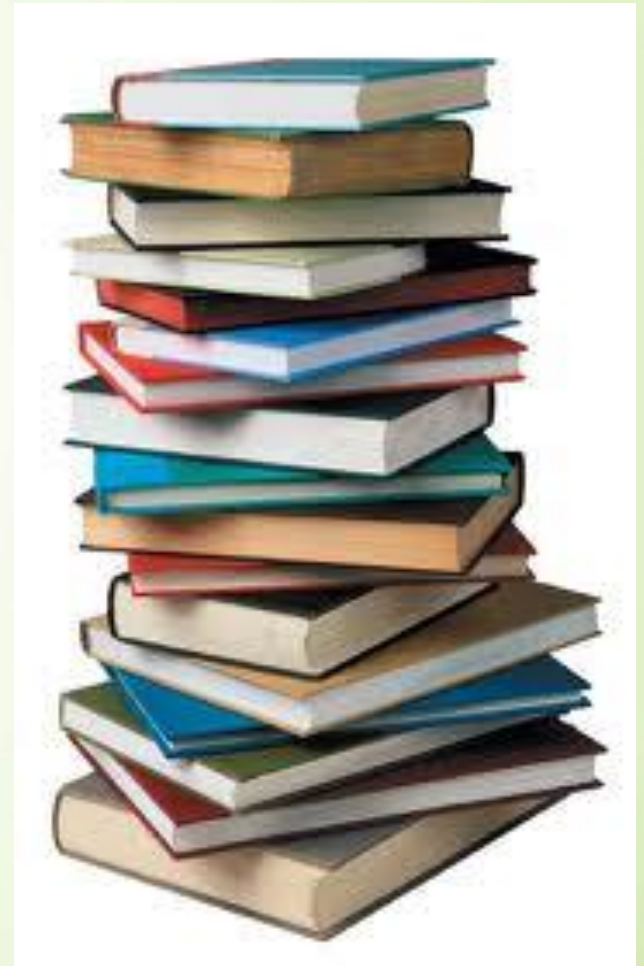
Текст №2. Ромашка.

У зеленому затишному храмі, уся
переплетена золотими нитями
сонця, на високому гінкому
стебельці росла лугова цариця –
ромашка. Це, мабуть, була
найпрекрасніша в світі квіточка:
рівна, висока, з сумно нахилоною
набік яскраво-жовтою в білих
пелюстках голівкою, ще зверху
прикріплена дрібною, як вістря
стальної голки, росинкою.

(Г.Піютюнник)

*Що прикметник означає?
Він прикмети називає –
Всі ознаки визначає.
Розуміється на всьому!
На великому й малому,
Який смак в чого буває
І за кольором впізнає.
Всі ознаки добре знає,
Слово точно добирає –
Їх багато дуже має.*

*Виражає ознаку предмета
безпосередньо або через відношення
його до іншого предмета*

*Відповідає
на питання:*

*Який? Яка?
Яке? Які?*

*Чий? Чия?
Чий? Чий?*

*Прикметник як
частина мови*

*Змінюється
за
відмінками,
числами і
родами*

*У реченні виконує роль означення,
рідше – іменної частини складеного
присудка*

Що називається
прикметником?.

Прикметник-це самостійна частина мови, що виражає ознаку (прикмету) предмета і відповідає на питання який? чий?

*Кольоровий, скляний,
міський, мамин.*

Вибірковий диктант.

Виписати прикметники.

Що можуть позначати прикметники?

*Мама вишиває на білому полотні зелений барвінок,
жовтогарячі чорнобривці, сині волошки.*

-Що це буде, мамо? – питає Дмитрик.

*-- Українська святкова сорочечка для тебе. Я вишиваю
квіти, які ростуть на рідній землі. Ми українського
роду і любимо землю та квіти України.*

-- А хіба в наших сусідів не яскраві і гарні квіти цвітуть?

-Квіти й вишивки в нас і схожі, і різні.

Прикметники можуть позначати:

колір, форму, розмір,

приналежність, вагу,

матеріал, смак

Творче завдання

Із прикметників і поданих у дужках іменників утворіть словосполучення запишіть їх, визначте рід, число.

Осінній (вітер, днина, сонце, вулиці)

Золотий (сонце, промінь, душа, руки.)

Прикметники змінюються

За числами

Однина

Множина

За родами

Чоловічий

Середній

Жіночий

За відмінками

Н: який?

Р: якого?

Д: якому?

З: який?

О: яким?

М: на якому?

ЗАПАМ'ЯТАЙ!!!

Прикметники завжди
узгоджуються
з іменниками
в роді,
числі, відмінку.

Прикметники виступають у реченні
найчастіше у ролі означення,
рідше присудка.

*Батьківщина бере початок від рідної
домівки, тихої материнської пісні,
чистої, як крапля роси, рідної мови.
Батькова хата всім багата.*

Україна

- *Україна – це ... води і ... зорі, ... сади, ... хати, лани ... пшениці, ... та ... ріки. Україна - ... віночок із рути і барвінку. Немає в світі країни, ... і ... за Україну. Це ... земля.*

Україна

- *Україна – це тихі води і ясні зорі, зелені сади, білі хати, лани золотої пшениці, медовії та молочнії ріки. Україна – розкішний вінок із руті і барвінку. Немає в світі країни, ріднішої і красивішої за Україну. Це батькова земля.*

(С. Васильченко)

Підсумок уроку

*На які питання відповідає
прикметник?*

- Що означає?*
- Яким членом речення буває?*
- Яким стає текст завдяки
прикметникам?*

1. Прикметник – це службова частина мови?
2. Прикметник означає дію?
3. Означає предмет?
4. Відповідає на питання чий? який?
5. У реченні виступає додатком?
6. У реченні виступає означенням.
7. Слова весело, дзвінко – прикметники?
8. Прикметник не змінюється за відмінками, числами й родами?
9. Прикметник не змінюється за відмінками, числами й родами?
10. Прикметник відповідає на питання як? куди? звідки?

1. *Hi*
2. *Hi*
3. *Hi*
4. *Паκ*
5. *Hi*
6. *Паκ*
7. *Hi*
8. *Hi*
9. *Паκ*
10. *Hi*

Домашнє завдання:

§23, вправа 205 - 2-3 гр.

*1 гр. – написати твір-мініатюру «Моя
улюблена пора року», вживаючи прикметники.*

Список використаних джерел:

1. О. Олійник *Українська мова, 6 клас* – Львів: Світ, 2005.
2. Ющук А. *Практикум з української мови.* – Х.: Основа, 2005
3. *Журнал Дивослово, №7, 2012 р.*
4. <http://photo.i.ua>

